

DZIENNIK WILEŃSKI

Adres Redakcji i Administracji: Dominikańska Nr. 4.

Redakcja otwarta od godz. 2—4 po poł.

Administracja otwarta codziennie od g. 10 do 6 wiecz., w niedziele od 1—2.

WARUNKI PRENUMERATY w Redakcji: Rocznie—12 mk., półrocznie—6 mk., kwartalnie—3 mk., miesięcznie—1 mk. Z przesyłką: Rocznie—14 m. 40 fen., półrocznie—7 m. 20 fen., kwartalnie—3 m. 50 fen., miesięcznie—1 m. 20 fen. Zmiana adresu—20 fen.

CENY OGŁOSZEŃ: Na 4-ej str. za wiersz drobnego druku—25 fen., nekrologi—60 fen. Ogłoszenia drobne za wyraz—5 fen. Ogłoszenia przyjmuje Administracja „Dziennika Wileńskiego” do godz. 4 po poł. Po godz. 4-ej nekrologi i inne niecierpiące zwłoki zawiadomienia przyjmuje drukarnia ks. A. Rutkowskiego, Królewska (Botaniczna) № 7.

Numer pojedyncozy 5 kop. = 10 fen.

Gazeta wychodzi codziennie—z wyjątkiem dni poświęconych.

TELEGRAMY.

KOMUNIKAT URZĘDOWY NIEMIECKI.

Kwatera główna 18 maja.

FRONT ZACHODNI.

Grupa wojsk następcy tronu ks. Rupprechta.

Między wybrzeżem i St. Quentin w wielu odcinkach działalność artylerji wzrosła i podniosła się w nocy między Acheville i Gavrelle do wielkiej potęgi.

Atak angielski, podjęty pod ochroną tego ognia z obu stron drogi Arras—Douai, złamany został w naszym ogniu ochronnym. Podobnie bezskuteczne były ataki nieprzyjacielskie na wschód od Monchy.

Grupa wojsk niemieckiego następcy tronu.

Na froncie Aisne i Szampanji utrzymywał się ożywiony ogień. Około Bray przy zdobyciu okopu nieprzyjacielskiego osiągnęliśmy znowu polepszenie naszej pozycji. Na «górze zimowej» odparty został w ciężkiej walce na granaty ręczne nocny atak nieprzyjaciela.

Przy niepomyślnej pogodzie działalność lotnicza w ostatnich dniach była niewielka. Wczoraj straciliśmy 10 aeroplanów nieprzyjacielskich.

FRONT WSCHODNI.

Na rosyjski ogień działowy i minowy między Aa i Dźwiną, na zachód od Łucka, po obu stronach kolei Złoczów-Tarnopol i nad Narajówką odpowiadaliśmy energicznie z naszej strony.

Na froncie Macedońskim

po niepowodzeniach ostatnich dni nieprzyjaciel nie ponawiał swych ataków. Ogień działowy znowu osłabł.

Pierwszy generał-kwatermistrz Ludendorff.

KOM. URZĘD. AUSTR.-WĘGIERSKI.

Wiedeń, 19 maja.

FRONT WSCHODNI.

Na oddzielnych odcinkach frontu działalność rosyjskiej artylerji wywołała ogień rewanżowy. Pozatem nic do doniesienia.

FRONT WŁOSKI.

Wczorajszy, siódmy dzień dziesiątej bitwy nad Isonzo wypełniony był

znowu zaciętymi walkami. Na południo-zachód od Anzza daremnie starali się Włosi, ułokowani na lewym brzegu Isonzo, rozszerzyć swą pozycję. Nasze linje na wschód od doliny Engta około Plava-Salciano stale znajdowały się pod nieprzyjacielskim ogniem działowym wszelkich kalibrów. Piechota włoska, której ciężkie straty nieustannie były wyrównywane przez dowódz świeżych wojsk, skierowywała swe wysiłki w tym okręgu głównie przeciw górze Vodice, ku której wiele razy biegła w gęstych masach do szturm. Każdy z tych ataków złamany został krwawo dzięki bohaterskiemu zachowaniu obrońców, popieranym silnie przez artylerję i biorących udział w walce lotników.

Na szczególną pochwałę zasługują oddziały koszyckiego pułku piechoty cesarza Wilhelma II, № 34, pułk pieszy № 32 zachodnio-galicyjskiego landszturmu, pod wodzą mężnego pułkownika Perner, oraz c.-k. bataljonu landszturmu № 40.

Na wschód od Gorycji próbowali znowu Włosi wdrzeć się atakiem masowym, podjętym bez przygotowania działowego. Wynik tego ataku był nie inny, niż dni poprzednich. Pozycje nasze bez wyjątku zostały utrzymane. Ożywione starcia, które w tym odcinku panowały, w nocy przyniosły nam przeszło 150 jeńców, między nimi 2 oficerów. Lotnicy nasi w walce powietrznej stracili dwa aeroplany, a trzeci zastrzelony został koło Vertoi-by przez ogień karabinowy.

Dotychczasowy wynik walk przeciw naszym mężnym wojskom nad Isonzo trwających już tydzie polega na zyskaniu przez Włochów zaledwie dwóch kilometrów w okręgu otaczającym przyczółek mostowy około Pławy.

W okręgu Fliczn i Plöcken oraz w kilku odcinkach frontu Tyrolskiego wzrósł po obu stronach ogień działowy do znacznej siły. W południowym Tyrolu, około Laghi i na przełęczy Borcola nasze oddziały wywiadowcze wdarty się do pozycji nieprzyjacielskiej i wzięły załogę do niewoli.

FRONT

POŁUDNIOWO - WSCHODNI.

Nic nowego.

Zastępca szefa sztabu generalnego v. Hoefler
Feldmarszałek-lejtnant.

PETERSBURG (17 maja P. T. A.) W domu ludowym w Petersburgu odbyło się **otwarcie kongresu delegatów włoskich** z całej Rosji, w którym przyjmowało udział 2000 osób, w tej liczbie 561 delegatów.

PETERSBURG (16 maja P. T. A.) Ukaz rządowy nakazuje dla wszystkich części kraju, oprócz kraju Transkaukaskiego i Turkiestanu równomierny podział pomiędzy ludnością żyta, pszenicy, gryki, grochu i fasoli, wszystkich rodzaj mąki i jęczmienia.

PETERSBURG (18 bm. P. A. T.)—Nowy minister wojny, Kierenski, wydał następujący rozkaz dzienny: «Ojczyzna jest w niebezpieczeństwie i każdy musi wyteżyć swe siły. Nie będzie przyjęta przeze mnie żadna prośba o dymisję ze strony wyższego dowództwa, odpowiadająca życzeniu uniknięcia odpowiedzialności w tych poważnych czasach. Dezerterom rozkazuje się do naznaczonego już dnia t. zn. do 28 bm powrócić do wojsk na froncie. Wszyscy, którzy przekroczą te przepisy, będą surowo ukarani».

PETERSBURG (18 maja. P. T. A.) Naczelny wódz Aleksiejew i generałowie komendanci rozmaitych armji na froncie, którzy przybyli do Petersburga, naradzali się po południu z rządem tymczasowym, komitetem wykonawczym Dumy i komisją wykonawczą rady robotników i żołnierzy. Wieczorem generałowie opuścili stolicę, aby powrócić na rozmaite fronty.

BERLIN (18 maja. Tel. pryw.)—«Berlin. Lokalan.» donosi z Genewy, że według «Petit Parisien» chiński gabinet ministrów podał się do dymisji wskutek potępianej przezeń manifestacji ulicznej na rzecz koalicji.

BERN (18 b. m. W. T. B.)—Jak donosi ag. Stefani, skarbu państwowego w Waszyngtonie oddał do rozporządzenia Włochom miliard lirów.

Włochy będą czyniły swe zakupy za pośrednictwem urzędowego biura amerykańskiego, aby nabywać je za takie same ceny jak Stany Zjednoczone.

WASZYNGTON (18 bm. Renter).—W izbie reprezentantów zakomunikowano urzędownie, że będzie koniecznym zgromadzenie 2245 milionów dolarów na podstawie prawa o finansach wojennych, zamiast przewidywanych dawniej 1800 milionów dolarów. Wobec tego zaproponowano podnieść o jedną czwartą przewidziany w projekcie prawa dodatek do podatku dochodowego.

RZYM (17 maja. W. T. B.).—Jak donosi Agenzja Stefani, otwarta została na Kapitolu międzynarodowa konferencja koalicyjna. Reprezentowane są Włochy, Belgja, Francja, Anglja, Japonja, Portugalja i Serbja. Komisja parlamentarna Dumy wyraziła się wypadkami w Rosji. Jednakże rosyjski delegat, Rafałowicz, jest obecny.

BERLIN (18 b. m. Tel. pryw.)—Według «Berl. Tag.», lipcowa sesja Reichstagu ma być zakończona po trzech dniach, poczem nastąpi odroczenie do jesieni.

BERLIN (18 maja. Tel. pryw.)—Jak donoszą z Monachjum do «Berl.

Tagel.», król bułgarski wkrótce przybędzie do Monachjum w celu odwiedzenia króla Ludwika bawarskiego.

Królestwo Polskie.

Rada Stanu.

Na ostatnim plenarnym posiedzeniu Tymczasowej Rady Stanu, jak donosi prasa warszawska, Ekscelencja baron Konopka odczytał w imieniu **rządów mocarstw centralnych następującą deklarację:**

«Korzystając z odbywającego się dzisiaj posiedzenia plenarnego, Komisarze Rządowi chcą zawiadomić Wysoką Radę Stanu o chwilowym stanie pertraktacji, wywołanych uchwałą Rady Stanu z dnia 15 bm. 1917 r.

Imieniem obydwu Rządów mam zaszczyt oświadczyć co następuje: Deklaracja Tymczasowej Rady Stanu z dnia 1 bm. 1917 roku została — jak to już zakomunikowano na posiedzeniu plenarnym z dnia 5 bm. — przedłożona obu rządóm sprzymierzonym w dniu 3-go bm.

W przekonaniu, że idzie tu o decyzję największej doniosłości dla przyszłości kraju i jego stosunku do mocarstw sprzymierzonych, rządy złożyły się natychmiast ze sobą, by zająć zasadnicze stanowisko wobec deklaracji Tymczasowej Rady Stanu.

Przedewszystkiem reprezentanci C. i K. Ministerjum Spraw Zagranicznych przybyli w specjalnej misji do Berlina. Ogłoszona urzędowo w prasie podróż kanclerza Rzeszy Niemieckiej do Wiednia miała na celu dalsze prowadzenie berlińskich pertraktacji.

Jeżeli Komisarze Rządowi dzisiaj jeszcze nie mogą przedłożyć Wysokiej Radzie Stanu ostatecznego tekstu oczekiwanej odpowiedzi, to okoliczność ta nie posiada żadnego znaczenia dla wyniku samych rokowań. Chodzi bowiem o znalezienie gruntu, na którym pogodzić się dadzą uprawnione dążenia Rady Stanu ku zrealizowaniu aktu z dnia 5 listopada 1916 roku z postulatami, wynikającymi z faktu okupacji wojskowej kraju i wojny.

Rozstrzygnięcie może być tylko kwestją dni niewielu. Wobec zrozumiałej niecierpliwości opinii publicznej zechce Wysoka Rada Stanu uprzątnąć sobie, że jest w tej chwili głównym czynnikiem konsekwentnego rozwoju polskiej państwowości i że właśnie korzystne dla urzeczywistnienia jej dążeń obecne położenie ogólne nakłada na nią podwójną odpowiedzialność wobec polskiego społeczeństwa. Wyłączenie bowiem Rady Stanu w obecnej chwili byłoby równoznacznem co najmniej z przerwaniem tego rozwoju. Komisarze Rządowi sądzą, że będą mogli w najbliższym czasie prosić na podstawie § 5 ustęp 2 rozporządzenia z 26-go listopada 1916 roku o zwołanie plenarnego posiedzenia Rady Stanu, celem wysłuchania odpowiedzi na uchwałę z dnia 1-go bm.

Echa mowy Bethmanna - Hollwega.

Głosy prasy wiedeńskiej.

Przy omawianiu ostatniej mowy niemieckiego kanclerza Rzeszy pisma wiedeńskie podkreślają przedewszystkiem stwierdzoną przez Bethmanna-Hollwega zgodność Austrii i Niemiec w sprawie stosunku do Rosji, «Reichspost» i «Zeit» zachowują się chłodniej, stwierdzając, że mowa kanclerza, której oczekiwano z zapartym oddechem, nie zawiera żadnych pozytywnych celów wojny, ani celów polityki niemieckiej.

Wrażenie we Francji.

Jak informuje «Voss. Ztg.» pisma paryskie spodziewały się po wtorkowej mowie kanclerza nadzwyczajnych sensacji. Część prasy francuskiej ogranicza się na stwierdzeniu, że kanclerz Rzeszy nic nie powiedział. Mowa Scheidemanna oceniana jest rozmaicie.

«Matin» i «Petit Parisien» są zdania, że przez usta Scheidemanna przemawiały obawy całego narodu niemieckiego. «Temps» i «Echo de Paris» uważają natomiast, że mowa Scheidemanna jest tylko komedią obliczoną na efekt dla Rosji. Cała prasa stwierdza, że wobec mowy kanclerza o żadnym rozłamie między Austrią i Niemcami mowy być nie może. Większość gazet paryskich jest zdania, że Bethmann-Hollweg podziela cele wojenne i dążenia wszechniemców.

Głosy prasy włoskiej.

«Corriere della Sera» i «Secolo» stwierdzają, że mowa kanclerza rozczarowała wszystkich zarówno w Niemczech, jak i zagranicą.

«Corriere della Sera» oświadcza, że nie można było oczekiwać od Bethmanna-Hollwega zgłoszenia programu pokojowego. Wszystkie oświadczenia berlińskie dotychczas zmierzały ku temu, by osłabić siłę nieprzyjacielskiego oporu.

ROSJA.

Nowy gabinet koalicyjny.

PETERSBURG (18 bm. P. T. A.) Rząd i partje demokratyczne porozumiały się co do podziału stanowisk ministerjalnych w sposób następujący: Ks. Lwow pozostał prezesem ministrów i ministrem spraw wewnętrznych, Tereszczenko objął ministerjum spraw zagranicznych, Konowałow pozostał ministrem handlu i przemysłu, Godniew—kontrolerem państwowym, socjalista Skobielew, wiceprezes Rady delegatów robotników i żołnierzy, objął ministerjum pracy, adwokat Pierewierzew został mianowany ministrem sprawiedliwości, socjalista Czernow—ministrem rolnictwa, narodowy socjalista Plechanow, został ministrem do spraw żywnościowych, Kierenski, objął ministerjum wojny i marynarki, Szyngarew—finanse, Cerebelli został mianowany ministrem poczt i telegrafów, Niekrasow pozostał w dalszym ciągu ministrem komunikacji, Manujłow zaś ministrem oświaty.

Pozatem prof. Grimm i ks. Szachowski, sekretarz 1-ej Dumy zostali wysunięci jako kandydaci na stanowiska ministrów do spraw, dotyczących konstytuandy, oraz pomocy społecznej.

O okolicznościach, w jakich odbywały się zabiegi co do utworzenia wymienionego gabinetu koalicyjnego, dają nam pojęcie poniższe depezesze:

PETERSBURG (16 bm. P. T. A.) Na posiedzeniu rządu prowizorycznego, wykonawczego komitetu Dumy i przedstawicieli Rady robotników i żołnierzy, prezes ministrów, ks. Lwow, oświadczył pom. inn.: «Zapowiedziana deklaracja rządowa zawiera jako

głównie żądanie, konieczność opracowania przez Komitet żołnierzy i robotników zdecydowanego oświadczenia, wypowiedzianego rządowi swe całkowite zaufanie.

Oświadczenie rządowe przestrzega surowo zasad pokoju bez aneksji i odszkodowań i przestrzegania praw swobodnego decydowania przez ludy o swych przyszłych losach i zaznacza, że klęska Rosji i jej sprzymierzeńców byłaby źródłem największego nieszczęścia narodowego.

Wskutek tego rząd ufa głęboko, że rewolucyjna armja rosyjska nie zezwoli na zwycięstwo Niemców nad sprzymierzeńcami Rosji».

Ks. Lwow oświadczył dalej, że projekt deklaracji posiada charakter ultimatum, i nastawał na tem, że musi być on przyjęty w całości.

W ciągu nocnego posiedzenia była rozpatrywana kwestja podziału stanowisk ministerjalnych w nowym gabinecie.

PETERSBURG (16 bm. P. T. A.) 8 maja przybyli do Petersburga dowódcy różnych frontów i złożyli sprawozdanie co do stanu rzeczy w armji.

Oświadczyli oni, że koniecznym jest utworzenie koalicyjnego gabinetu ministrów, któryby przy pomocy energicznych kroków przyczynił się do przywrócenia dyscypliny i bojowej gotowości armji.

Uwolnienie Rakowskiego.

Ag. tel. pet. donosi, że znany przywódca rumuńskiej socjal-demokracji, Rakowski, został uwolniony z więzienia w dn. 1-go maja przez żołnierzy rosyjskich. Rakowski na początku wojny został aresztowany przez rząd rumuński i trzymany w więzieniu w Jassach. Po uwolnieniu Rakowski przez Odęse dostał się do Petersburga, gdzie w dn. 17-go bm. był obecny na posiedzeniu komitetu wykonawczego rady robotników i żołnierzy.

Anglja.

W kwestji irlandzkiej.

Jak donosi Renter, Lloyd George zakomunikował listownie Redmondowi, że rząd angielski jest gotów do zgłoszenia wniosku prawodawczego, który przewiduje natychmiastowe wprowadzenie homerule'u dla większej części Irlandji z wyłączeniem tej części, która odrzuca wprowadzenie go.

O ile to wydaje się Redmondowi do przyjęcia, Lloyd George proponuje, aby konstytucja irlandzka została poddana wspólnym narodom wszystkich partji Irlandji.

Jak donosi dalej Renter, Redmond, odpowiadając na list Lloyd Geor'ga, oświadczył, że nacjonaliści odrzucają kategorycznie zgłoszony projekt, ale są gotowi zalecić zwołaniu konferencji, pod warunkiem, że będą na niej reprezentowani Irlandczycy wszystkich partji.

Proces Adlera w Wiedniu.

W dn. 18-go maja przed południem w wiedeńskim sądzie krajowym rozpoczął się proces wytoczony dr. Fryderykowi Adlerowi o zamordowanie prezesa ministrów hr. Stürgkha.

Oskarżenie zarzuca Adlerowi, że w dn. 21-go października 1916 r. w Wiedniu, w sali restauracyjnej hotelu Meissla i Schadna o godz. 2 i pół czterema strzałami z rewolweru zabił obiadującego prezesa ministrów.

Sledztwo stwierdziło, że oskarżony nosił się z zamiarem morderstwa politycznego już od początku roku 1915. Zamiary Adlera skierowały się ku rozmaitym osobom. Dopiero w drugiej połowie 1916 r. oskarżony doszedł do przekonania, że największą zawadą w jego planach jest hr.

Stürgkh, a w dn. 20-go października ostatecznie, postanowił go zabić. Dnia tego Adler otrzymał zawiadomienie, że zebranie partyjne proponowane na d. 23-go odbyć się nie może. Zakaz urzędzenia zebrania według zeznania oskarżonego był «psychologicznym momentem», który go ostatecznie do zbrodni nakłonił.

Dr. Adler uznaje zamordowanie prezesa ministrów za «demonstrację», która miała na celu pokazanie światu tych stosunków, które w Austrii panują, a pod którymi rozumiał on te ograniczenia i środki przymusowe, które podczas wojny w Austrii wprowadzono. Zamordowanie Stürgkha miało być nadto ostrzeżeniem pod adresem sfer rządzących w Austrii. Oskarżony zaprzecza, aby był anarchistą w dawnym stylu.

Fryderyk Adler po ukończeniu szkoły średniej przebywał stale za granicą, głównie w Szwajcarii, gdzie otrzymał również stopień akademicki. Stykał się tam stale z ludźmi o poglądach rewolucyjno-wywrotowych, pochodzących ze wszystkich państw europejskich. Po dwunastoletnim pobycie zagranicą Adler w roku 1911 powrócił do Austrii. Miał wtedy 32 lata. Fryderyk Adler uznał za cel swego życia poświęcenie się pracy dla dobra ludu robotczego i został sekretarzem partji socjal-demokratycznej w Austrii. Od chwili wybuchu wojny stosunek Adlera do partji uległ zmianie, ponieważ Adler jest zdania, że partja socjal-demokratyczna odstąpiła od swego programu.

Badanie lekarsko-sądowe władz umysłowych oskarżonego stwierdziło, że jest on zupełnie zdrow i że ponosi on według prawa całkowitą odpowiedzialność za swój czyn.

WIADOMOSCI URZĘDOWE.

Kurs pieniężny w Ob. Osi.

Kurs urzędowy: 1 rb. = 2 mk.
Kurs rubla w operacjach bankowych:
100 rb. = 243 marek (proponowano)
100 rb. = 247 marek (sprzedawano)
Stopa procentowa kasy pożyczkowej 6½/.

Wileńskie kuchnie ludowe.

Kuchnie ludowe, utrzymywane przez instytucje dobroczynne rozmaitych wyznań i narodowości pod kontrolą i nadzorem Stadthauptmanna, w ostatnich tygodniach częściowo zostały rozszerzone w znacznym stopniu, tak, iż obecnie mogą obsłużyć o wiele więcej osób, niż poprzednio. Nędza obecnych czasów przekonała dobitnie ludność, że w warunkach teraźniejszych żywienie w kuchniach ludowych jest bardziej racjonalne, niż w domach. W szczególności niska cena w kuchniach i okoliczność, że na te same odcinki karty chlebowej znacznie więcej otrzymuje się mąki, kaszy itd. w postaci zupy, niż w sklepach miejskich, nawet średnio zamożnych coraz silniej przyciąga do kuchni. Aby tę tendencję zbawienną, która leży w interesie ludności Wilna, poprzeć, od dn. 20 maja w sklepach miejskich nie będzie wydawana na karty ani mąka, ani kasza, ani groch i t. p. Z dniem tym przestaje również obowiązywać zastrzeżenie pozwalające (za wyższą w każdym razie cenę) w zamian za zakreślone odcinki karty otrzymywać pozostałość dziennej porcji chleba. Na przyszłość na karty chlebowe można będzie otrzymywać chleb tylko w zamian za niezakreślone odcinki (tak jak dotychczas), a mianowicie 100 gramów dziennie na osobę, za pozostałe zaś odcinki karty chlebowej pożywną zupę w kuchniach ludowych. Kuchnie ludowe w celu ułatwienia nadal przeżywania, będą zaopatrzone lepiej niż dotąd w mięso, ponieważ od 16 maja zarząd rzeźni

miejskiej przeszedł całkowicie do Stadthauptmanna. Z pomocą kuchni ludowych, które liczyć mogą na największe poparcie władz niemieckich, łatwiej będzie, niż dotąd, mimo wielkich trudności, zabezpieczyć ludność od nędzy.

KRONIKA.

KALENDARZY.

Dziś: Bernarda Gen.
Jutro: Wiktora M.
Pojutrze: Julji P.
Wschód słońca—o g. 3 m. 46.
Zachód słońca—o g. 8 m. 06.

Z WILNA.

— **Poświęcenie żłobka „Dzieciątka Jezus”.** Dn. 12-go bm. odbyło się przy licznie zebranym gronie członków T-wa ś. Wincentego à Paulo, oraz ks. dziekana Wołodźki, ks. dziekana Czerniawskiego, ks. prob. Tad. Zawadzkiego, oraz dyrektora IV Konferencji ks. Pieściuka i innych zaproszonych gości otwarcie żłobka IV Konferencji pod wezwaniem «Dzieciątka Jezus» przy ul. I Ponomarskiej 21.

Aktu poświęcenia dokonał ks. dziekan Wołodźko i w gorących słowach przemówienia zachęcał panie miłosierdzia do dalszej a gorliwej pracy.

Ciężkie czasy, w których zapoczątkowane zostało to nowe dzieło, upoważniają zwrócić się do ofiarności publicznej z uprzejmą prośbą o nadsyłanie ubrań białych, statków a nawet zużytych zabawek i książeczek.

Wysyłajmy posyłki do robotników cywilnych przypomina, że najbliższa sobota jest ostatnią bieżącego miesiąca; kto więc nie wysłał swojej posyłki dn. 26 maja, będzie zmuszony czekać ostatniej soboty następnego miesiąca, która przypada na 30 czerwca.

Aby uniknąć ścisłu oraz omyłek, zawsze możliwych w robocie pośpiesznej, wszystkie potrzebne dokumenty należy sporządzić zawczasu, mianowicie w początku rozpoczynającego się tygodnia.

Informacje udzielane są bezinteresownie w Biurze Adwokatów przysięgłych (ul. Dominikańska, naprzeciw Zarządu m.) od g. 9 do 10 rano w dnie powszednie.

— **Walne zgromadzenie „Fortuny”** Zarząd Tow. Współdzielczego «Fortuna» ma zaszczyt prosić Sz. Panów Członków o pofatygowanie się na doroczne walne zgromadzenie Członków T-wa, odbyć się mające dziś, w niedzielę, dnia 20 maja o godz. 4 po południu, w sali T-wa Opieki nad dziećmi, Mała Pohulanka 8.

Porządek dzienny: 1) zatwierdzenie sprawozdania za rok 1916; 2) zatwierdzenie preliminarza na rok 1917; 3) wybory 3-ich Członków Zarządu na miejsce ustępujących; 4) wybory Członków Komisji Rewizyjnej; 5) wolne wnioski. Ze względów technicznych, zebranie będzie prawomocne bez względu na ilość obecnych na zebraniu PP. Członków.

— **Muzyka kameralna w Wilnie.** Z inicjatywy hr. Ignacego Halka-Ledóchowskiego, twórcy koncertów kameralnych w naszym mieście, członkowie znanego zespołu artystycznego «imienia Stanisława Moniuszki»: Wanda Bohuszewiczówna, Antoni Kmieć, Mikołaj Salnicki, Franciszek Tchorz oraz pianistka Helena Szyrmo-Kulicka mają zamiar zorganizować pod swem kierownictwem praktyczne zajęcia w kierunku muzyki kameralnej w celu rozpowszechnienia zamilowania do takowej.

Blizsze informacje będą udzielane zainteresowanym: ulica Wielka № 37 m. 9 w czwartki i w niedzielę od g. 1—3 po poł.

— Z Kuratorjum nad biednymi. Wypłata zabezpieczonych przez niemieckiego Stadthauptmanna zapomóg biednym, pozostających pod opieką Kuratorjum, wydawać się będzie w dni następujące: Centrala i II okręg w poniedziałek 21 maja, III okręg w wtorek 22 bm., I IV i V w środę 23 bm., VI okręg w czwartek 24 bm., VII okręg w piątek 25 bm., VIII okręg w sobotę 26 bm.

Kasa jest czynną od 9-iej do 3-iej po poł.

— Z „Lutni“.

Program dzisiejszego wieczoru wypełnią trzy wybrane utwory satyryczne wybitnych autorów polskich w porządku następującym:

1) „Miłosierdzie ludzkie“, dramat na tle noweli Marii Konopnickiej w 1 akcie. A. Nowaczyńskiego. W ciekłej tej satyrze autor podkreśla wyzyskiwanie pracy biedaków i nędzarzy przez zamożniejsze warstwy społeczeństwa szwajcarskiego pod płaszczykiem miłosierdzia i wyciąganie z tego korzyści materialnych.

2) „Parodie miłości“, szkic sceniczny w 1 akcie B. Górczyńskiego. Jest to obraz z życia studenta, zaplątanego w sieciach miłosnych, z których się wykrecą nie po bohatera.

3) „Recenzyjka“, obraz satyryczny w 1 akcie Perzyńskiego. Jest to kartka z życia zakulisowego pana redaktora «pisma bez tytułu», odsłaniający pewne tajemnice redakcyjne.

Reżyserują pp. Kieszczyński, Jarzęcki i Wołkjo.

Orkiestra pod dyr. p. M. Salnickiego wykona mniej znane utwory muzyczne.

Kasa jest czynną od g. 12 w poł. Początek przedstawienia o godz. w wiecz. — Niedoreczone listy, które można otrzymać na poczcie miejskiej, ul. Dominikańska 2. G. Aduszkina, Chackiel Jambra, Wincenty Juchniewicz, Symon Moszelnik, Malke Liwer, Blume Kac, Izaak Szklawer, F. A. Sacharow, Stanisława Mosiowiczówna, Teodor Amolin, Brocha Szapiro, Mowsze Szadowski, B. Rumbak, Abram Futerman, Norbert Nurnicki, Aleksander Sabeljew, Rozalja Szyrwinska, Abram Lifszyc, L. Mańkowski, M. Świrski.

Walne zebranie członków Wil. T-wa Opieki nad dziećmi.

W ubiegły czwartek, 17 maja, w lokalu przytulku i warsztatów rzemieślniczych odbyło się doroczne walne zebranie członków Wileńskiego Towarzystwa opieki nad dziećmi. Wobec przybycia odpowiedniej liczby członków, zebranie uznano za prawomocne. Po zagajeniu zebrania przez prezesa Towarzystwa, d-ra Łukowskiego, na przewodniczącego powołano ks. Czerniawskiego, na sekretarza zaś p. Z. Śmiałowskiego.

Ogólna działalność Towarzystwa w okresie sprawozdawczym (r. 1915/16) zobrażoną była przez d-ra Łukowskiego, który wyjaśnił, że wszystkie zakłady Towarzystwa, pomimo ciężkich warunków materialnych, nie przerwały swej działalności, lecz funkcjonować będą i nadal.

Na planie pierwszym omawiana była działalność warsztatów rzemieślniczych T-wa, które pozostają w ścisłym kontakcie ze szkołą rysunkową im. J. Montwiłła.

Drugim zakładem, prowadzonym przez Towarzystwo, była ochrona-szkola przy ul. Trockiej № 14, prowadzona od lat wielu przez p. Marię Ciundziewicką.

Dawniej zakład ten utrzymywał się przede wszystkim z ofiarności społecznej. Towarzystwo zaś opieki nad dziećmi od czasu do czasu tylko wspierało tę ochronę. Gdy zaś w roku ubiegłym o ofiarność prywatną było coraz trudniej, uchwalono prowadzić zakład ten wyłącznie kosztem Towarzystwa opieki nad dziećmi, nadając mu miano «mienia s. p. J. Montwiłła».

Na mocy protokołu walnego zebrania członków z dnia 16 kwietnia 1916 r., zarząd Towarzystwa upoważniony został do zaciągnięcia pożyczki na dalsze prowadzenie zakładów Towarzystwa do wysokości 30 tysięcy rubli.

Z wielką trudnością udało się zasięgnąć pożyczkę u rozmaitych prywatnych osób na ogólną sumę 16 tys. rubli, z których obecnie pozostaje niewydatkowanych około 4.000 rubli. Wobec tego, że budżet miesięczny Towarzystwa przy dotychczasowej działalności wynosi 1400 rubli, pozostała więc w kasie suma wystarczająca może zaledwie na trzy miesiące.

Obmyślenie i wyszukanie sposobów dalszej egzystencji materialnej Tow., będzie jedną z głównych trosk Zarządu.

Szczegółowe sprawozdania z działalności poszczególnych sekcji Tow.: warsztatów rzemieślniczych (p. Piotrowicz), ochrony-szkoly przy ul. Wolana 10 (p. Żukowska), oraz sekcji gier i zabaw (p. Rodziewiczowa) — zostały przyjęte i zatwierdzone.

Sprawozdanie kasowe Tow. za r. 1915/16 zostało jednogłośnie zatwierdzone.

Protokół komisji rewizyjnej Tow., stwierdzający zgodność rachunków z pozycjami

ksiąg i dokumentów — przyjęty został bez zastrzeżeń.

Propozycja członka Tow. d-ra Bujalskiego, w sprawie połączenia warsztatów rzemieślniczych Tow. z warsztatem «Powściągliwości i Pracy» oraz «Domu Serca Jezusowego» — przyjęta została do wiadomości zebrania.

Podany przez ks. Czerniawskiego projekt utworzenia specjalnej komisji przy Tow. dla ratowania biednych dzieci, pozostających bez żadnej opieki — również przyjęty został przez walne zebranie członków. Oba te wnioski przekazane zostały zarządowi do rozpatrzenia.

Rozmaitości.

Połączenie Wisły z Wartą.

Jak donoszą pisma warszawskie w departamencie gospodarstwa krajowego T. Rady Stanu poruszono projekt uregulowania rzeki Bzury w celu wytworzenia komunikacji wodnej z dorzeczem Wisły — Warty, co posiadałoby doniosłe znaczenie dla tej części kraju, nie rozporządzającej tanią komunikacją wodną. W sprawie tej T. Radzie Stanu złożono odpowiedni projekt.

KINEMATOGRAF Helios

Róg Wileński i Ś-to Jerskiej.

„Wampiry cyrku“

Wystawa sgronomiozna, naukowy.

Romantyczna kucharka, komedia.

Nadpisy na obrazach polsko-niemieckie.

Muzyka pod kierunkiem p. Czernskiego w zupełności dostosowana do obrazów. Uwaga! Od godz. 1-iej do 4-iej po południu ceny do połowy niższe.

Jeszcze tylko dziś ostatni raz.

piękny dramat życiowy w 5-ciu częściach w wykonaniu wybitnych artystów. 1. Sensacja w cyrku. 2. Gwiazda szczęścia. 3. Wykradzenie córki. 4. Zrozpaczony ojciec odnajduje córkę. 5. Tragiczny wypadek na scenie cyrkowej.

TEATR POLSKI pod kierownictwem artystycznym Towarzystwa „LUTNIA“.

Dziś, w niedzielę, 20 maja

„Wieczór jednoaktówek“ 3 wybitnych autorów współczesnych.

„MIŁOSIERDZIE LUDZKIE“

dramat A. Nowaczyńskiego.

„PARODJE MIŁOŚCI“ || „Recenzyjka“

szkic sceniczny B. Górczyńskiego. || obraz satyryczny W. Perzyńskiego

Kasa jest czynną od g. 12 w poł.

POCZĄTEK O GODZ. 6^{ej} WIECZOREM.

Zarząd Stow. Właścicieli Domów

podaje do wiadomości, że w biurze Zarządu, Wileńska 23, przyjmują się obstalunki na roboty asenizacyjne po cenach: 3 rb. 30 kop. za beczkę parokonną i 2 rb. za jednokonną; tamże przyjmowane są obstalunki na oczyszczanie śmieci (kotuchów) po cenach: 2 mk. za wóz jednokonny i 3 mk. za parokonny, również za dostawę i wywóz żwiru po 4 mk. 50 fen. za wóz parokonny, za potrąceniem niewielkiego dodatku od woza na koszt biurowe.

Do wynajęcia sklep

za 260 rb., tylko nie na spożywczy. Tamże dany wózek dziecięcy do sprzedania. Wileńska 16, Hempel. 137

Sprzedam

szafę do ubrania, stół do kart, etażerkę, 2 drabiny ogrodowe, sitzbad, szczotkę do froterki na kiju, wanienkę do ryb, duży samowar z blachy, fikus. Popowszczyzna 4-1, Ostochiewiczowa. 151

Dziś, w niedzielę, dnia 20-go maja,
o godz. 4-iej po południu,
w sali T-wa Opieki nad dziećmi,
Mała Pohulanka 8,
odbędzie się
DOROCZNE WALNE ZGROMADZENIE
Członków T-wa Współdzielczego
„FORTUNA“.
Zebranie to będzie prawomocne bez względu na ilość obecnych na zebraniu P. p. Członków.
Zarząd.

Pantofle brezentowe na łożowych i skórzanych podszwach, a także ranne pantofle i sandały można dostać tylko u **Ponarskiego**, Stefańska № 22. Tamże potrzebni robotnicy mechaniczni. 141

Kucharka poszukuje miejsca na wsi. Ś-to Jerska 28-13, Nowacka. 139

Przyjmuję do roboty kostiumy, suknie, również do przefasonowania palta, przeróbki, reparacji. Ul. Garbarska 16-2, Stefanja Koczan. 152

Introligator H. Aleksandrowicz, Tatarska 11, przyjmuje roboty w zakresie fachu wchodzące. 151

Króliki rasy belgijskiej do sprzedania. Kalwaryjska 77, Węckowska. 136

Ważne dla dam! Wyprzedaż demi sezonowych i letnich kapeluszy; przetwarzanie takowych tania i praktycznie prywatnie u Zalewskiej. Ul. Gubernatorska 5 m. 27, od godz. 9-1 rano i 3-5 po południu oprócz niedziel i świąt. 153

Organista z dużą praktyką, przez kilkanaście lat pełnił obowiązki organisty przy kazańskim kościele, z b. dobrymi świadectwami, poszukuje miejsca organisty na wsi, za utrzymanie. Pol. T-wo P-my Of. Wojny, P. Wileński. gr

Potrzebna dziewczynka 15 16 letnia do posługi. Zgłaszać się od 2-3. Benedyktyńska 6-7, Sosnowska. 144

Piano Blüthnera w dobrym stanie sprzedaje. Polocka 9 m. 1, M. Piotrowicz. 146

Francuzka poszukuje zajęcia na wsi. Królewska (Botaniczna) 5-3, Czarnowska. 150

Rządca potrzebny w okolicę Grodna. Ś-to Jerska № 22-8, Jabilnicki. 113

KUPUJĘ

cenności, perły i drogie kamienie, antyki i sztuczne zęby. Płacę najwyższe ceny. Tatarska № 20 m. 17, Pocztar. 049

NA bardzo przystępnych warunkach poszukuje miejsca na wsi osoba inteligentna, posiadająca doskonałe świadectwa, wszechstronną znajomość gospodarstwa, kuchni, szycia, może zaopiekować się dziećmi. Zgłaszać się proszę do Administracji «Dz. Wileńskich» od g. 10 do 4. Arciszewska.

Poszukuję 149
ślusarzy i kowali
do robót mostów Zielonego i Zwierzynieckiego. Wileńska 48, Balcer.

Nasiona warzywne!
Rzodkiew zimową i letnią, Marchew, pietruszkę, rzepę, Kapustę brunswicką, Fasolę szparagową i piechotę, Sałatę głowiastą, Buraki: stołowe, egipskie i pastewne, Cebulę do sadzenia, oraz Sacharynę w kryształkach poleca 128

Sklep miejski, Wileńska 15.
Tłumaczenia z polskiego do niemieckiego i odwrotnie, oraz pisanie podań w języku niemieckim do wszelkich urzędów załatwia Józefa Zebrowska, Kaukaska 14-4.

Cigarette № 15
Cigarette № 25
Gold-Saba
Flaggengala

GARBÁTY
CIGARETTEN
Für Qualitätsraucher

Graf Yorek
Meine Passion
Burschenschaffer
Landesflagge.

349 HAMBURSKA LOTERJA PAŃSTWOWA.

Największa wygrana w najszcześniejszym wypadku

22

MILJON MAREK.

Zestawienie wygranych i premji 349 loterii

1-sza premja	500,000 m.	1 premja	40,000 m.	212 wygranych	à 2,000 m.
2-ga »	300,000 «	1 wygrana	40,000 «	5 wygranych	à 1,500 «
1 wygrana	200,000 «	1 premja	30,000 «	525 wygranych	à 1,000 «
1 «	100,000 «	1 wygrana	30,000 «	639 «	à 500 «
1 «	90,000 «	7 wygranych	à 20,000 «	150 «	à 400 «
1 premja	80,000 «	3 wygrane	à 15,000 «	90 «	à 300 «
1 wygrana	80,000 «	16 wygranych	à 10,000 «	44174 «	à 250 «
1 premja	70,000 «	1 wygrana	7,500 «		220, 200, 175,
1 wygrana	70,000 «	1 wygrana	6,000 «		150, 125, 100,
1 premja	60,000 «	56 wygranych	à 5,000 «		75 i 35-
1 wygrana	60,000 «	2 wygrane	à 4,000 «		
1 premja	50,000 «	128 wygranych	à 3,000 «		46020 wygranych, 8 premji oraz
1 wygrana	50,000 «	2 wygrane	à 2,500 «		10,000 wolnych losów.

razem 13 milionów 731,000 marek.

Loterja składa się z 7 klas.

Ciągnięcie 1 klasy odbędzie się 7 i 9 czerwca.

Cena losu oryginalnego włącznie z niemieckim podatkiem państwowym wynosi:

	Dla 1-szej klasy	Dla wszystkich siedmiu klas
Jedna ósma część oryginalnego losu	1,25 marek	25,00 marek
Jedna czwarta część oryginalnego losu	2,50 «	50,00 «
Półowa oryginalnego losu	5,00 «	100,00 «
Cały oryginalny los	10,00 «	200,00 «

Windus & Co Hauptkollekte

Hamburg 36. Kaiser Wilhelm strasse 20—26.

Do wycięcia

Bestellbrief!		Name:	
Ersuche um Zusendung		Beruf:	
von Los 1-ter Klasse		Wohnort:	
Hamburger Staats-Loterrie.		Postbezirk:	
Den Betrag von Mk.		Bemerkungen:	
erhalten Sie gleichzeitig durch Postanweisung-ist einliegend beigelegt.		Bitte deutliche Adresse!	
(Das nichtgewünschte durchstreichen).		Dzien. Wiin.	

TORF ZUPEŁNIE SUCHY.

Obstalunki z dostawą na miejsce przyjmuje magazyn

A. DANCIGIER i S-ka (dawniej Alszwanga), ul. Wielka Nr. 72.

Sprzedam!

otomanę, dwa fotele, biurko, prasę do kopjowania, Kodak aparat, Voltaiere'a, Mollere'a. Zawalna 22—2, Karczewski, 140

Pracy

jakiejkolwiek na wsi poszukuje osoba mloda, energiczna, znająca dobrze krawieczynę. Zaul. Benedyktyński 6—8, Korskówna.

Prosi

o pracę. Przyjmuje do roboty suknie, wierzchnie ubranie, bieliznę i wszelkie przeróbki i czyszczenia. Trocka 11—16, M. Zejmo.

349 HAMBURSKA LOTERJA PAŃSTWOWA.

100,000 losów, 46,020 wygranych i 8 dużych premji.

Przeznaczone są do rozegrania

Co drugi prawie los wygrywa.

13 milionów 731,000 marek.

Największa wygrana w najszcześniejszym wypadku wynosi

MILJON MAREK.

Najwyższe ewentualne wygrane:

Mk. 900,000
„ 890,000Mk. 880,000
„ 870,000Mk. 860,000
„ 850,000Mk. 840,000
„ 830,000Mk. 820,000
„ 810,000

Zestawienie wygranych i premji Hamburgskiej loterii państwowej:

1-sza premja	500,000 mk. — 500,000 mk.	1 premja	50,000 mk. — 50,000 mk.	2 wygrane à	4,000 mk. — 8,000 mk.
2-ga »	300,000 « — 300,000 «	1 wygrana	50,000 « — 50,000 «	128 wygranych à	3,000 « — 384,000 «
1 wygrana	200,000 « — 200,000 «	1 premja	40,000 « — 40,000 «	2 wygrane à	2,500 « — 5,000 «
1 «	100,000 « — 100,000 «	1 wygrana	40,000 « — 40,000 «	212 wygranych à	2,000 « — 424,000 «
1 «	90,000 « — 90,000 «	1 premja	30,000 « — 30,000 «	5 «	à 1,500 « — 7,500 «
1 premja	80,000 « — 80,000 «	1 wygrana	30,000 « — 30,000 «	525 «	à 1,000 « — 525,000 «
1 wygrana	80,000 « — 80,000 «	7 wygranych à	20,000 « — 140,000 «	639 «	à 500 « — 319,500 «
1 premja	70,000 « — 70,000 «	3 wygrane à	15,000 « — 45,000 «	150 «	à 400 « — 60,000 «
1 wygrana	70,000 « — 70,000 «	16 wygranych à	10,000 « — 160,000 «	90 «	à 300 « — 27,000 «
1 premja	60,000 « — 60,000 «	1 wygrana	7,500 « — 7,500 «	44174 wygrane à	250, 220, 200, 175, 150,
1 wygrana	60,000 « — 60,000 «	1 wygrana	6,000 « — 6,000 «		125, 100, 75 i 35 marek.
		56 wygranych à	5,000 « — 280,000 «		Loterja składa się z 7 klas.

Dalej 10,000 wolnych losów po 10 marek.

Cena oryginalnego losu 1 kl. włącznie z niemieckim podatkiem państwowym wynosi:

1/8 oryginaln. losu 1,25 m. | 1/4 oryginaln. losu 2,50 m. | 1/2 oryginaln. losu 5 m. | 1 oryginaln. losu 10 m.

Ciągnięcie 1 klasy odbędzie się 7 i 9 czerwca 1917 r.

C. F. GOTTLOB, (Loterrie-Büro) Hamburg, Elebeken 2.

Widoki wygranej są tak znaczne, że można jaknajgoręcej polecić wzięcie udziału w Hamburgskiej loterii państwowej. Żadna inna loteria nie zawiera tak dużej najwyższej wygranej. Już w pierwszej klasie można na 1/1 los w cenie 10 mk. osiągnąć ewent. wygranę w sumie 50.000 mk. W następnych klasach widoki na wygranę zwiększają się w znacznym stopniu aż do wysokości ewentualnie

1.000.000 mk. w ostatniej klasie!

Bardzo często już miałem przyjemność wypłacania moim klientom największych wygranych.

Auftrags-Brief

an das Loterie-Büro

C. F. Gottlob in Hamburg 36.

Ersuche um Zusendung von

der garantierten Hamburger Staats-Loterrie. Den Betrag dafür:

Mk.

erhalten Sie anbel—erhalten Sie gleichzeitig per Postanweisung. (Nichtgewünschtes bitte zu durchstreichen).

Do wycięcia.

Grösster Gewinn 7. Klasse eventuell Mk. 1.000.000

Name:

Beruf:

Wohnort:

Postbezirk:

Bemerkungen:

Dzien. Wiin.

Bitte deutliche Adresse!